

**Міністерство освіти і науки України
Національна академія педагогічних наук України
Асоціація університетів України
Одеська обласна державна адміністрація
Одеська міська рада
Одеський обласний інститут удосконалення вчителів
Освітньо-культурний центр «Інститут Конфуція»**

**ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО**

МАТЕРІАЛИ

ІІІ МІЖНАРОДНОГО КОНГРЕСУ

**«ГЛОБАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ
В УНІВЕРСИТЕТСЬКОМУ ПРОСТОРІ»**

18-21 травня 2017 року

Місце проведення:

**Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського
(м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26)**

**Одеса
2017**

концептуальним підґрунтям ефективного процесу формування творчого потенціалу майбутніх учителів музики.

Література

1. Бизяева, А. А. Психология думающего учителя : педагогическая рефлексия [Текст] / А. А. Бизяева. – Псков : ПГПИ им. С. М. Кирова, 2004. – 216 с.
2. Деркач А. А. Акмеология : Учебное пособие / А. А. Деркач, В. Г. Зазыкин. – СПб. : Питер, 2003. – 256 с.
3. Листопад О. А. Аксиологічний і культурологічний підхід до процесу становлення творчої особистості в освіті [Електронний ресурс] / О. А. Листопад // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Педагогічні науки. – 2013. – Вип. 110. – С. 137-140.
4. Потапенко О. Б. Іванова В. В. Системно-інтегративний підхід у формуванні творчої особистості майбутнього вчителя в умовах педагогічного вишу / О. Б. Потапенко, В. В. Іванова // Педагогіка вищої та середньої школи : зб. наук. праць / [під ред. проф. З. П. Бакум]. – Кривий Ріг : КПІ ДВНЗ «КНУ», 2016. – Вип. 48. – С. 30-34.
5. Професійна педагогічна освіта: акме-синергетичний підхід: Монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 389 с.
6. Фіненко О. Ю. Трансцендентний підхід у професійній підготовці кадрів в Україні / О. Ю. Фіненко // Трансформація соціально-трудової сфери: сучасні виклики, тенденції, доміанти інноваційного розвитку [Електронний ресурс] : матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф – Електрон. текст. дані. – Київ : КНЕУ, 2015. – С. 175–178.

ТВОРЧІСТЬ У ВИКОНАВСЬКО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ВЧИТЕЛЯ МУЗИКИ

Хуан Яцян

Університет Ушинського, Україна-Китай

Фахова діяльність учителя музики надзвичайно багатогранна і різноманітна: розучування і робота над піснею, підготовка та демонстрація музично-ілюстративного матеріалу, вивчення музичної грамоти, слухання музики, музично-ритмічна діяльність, заняття зі шкільним вокальним ансамблем, хором тощо. Вчитель музики в сучасній школі повинен володіти одразу кількома фахами: педагога, психолога, вихователя, вокаліста, диригента, інструменталіста, артиста, режисера, сценариста та ін. Як слідство – про такого фахівця слід говорити, як про особистість, яка самоактуалізується, самовиражається через прагнення визначити і розвинути свої потенційні можливості. Творче зростання майбутнього вчителя музики починається стінах вишу, а згодом продовжується під час виконання самостійної мистецько-педагогічної діяльності. Воно є віддзеркаленням «визначення і втілення в постійно мінливих умовах навчально-виховного процесу й під час художньо-педагогічного діалогу з дітьми оптимальних та нестандартних рішень» [1, с. 145].

Часто, при характеристиці вчителів, про них говорять в одному випадку як про вимогливих і сильних, в іншому – як про таких, що люблять дітей та дбайливо ставляться до їх індивідуальностей. А ось таке визначення, як учитель творчий, є особливим. Саме слово «творчість» має безліч значень, серед яких виокремимо кілька основних: творити – створювати, сотворяти, виробляти тощо. Творчість – показник розвиненості особистості, вона є необхідною під час виконання майже будь-якого виду діяльності. В широкому сенсі слова творчість – це свідомо цілеспрямована діяльність людини (в нашому випадку – вчителя музики) щодо пізнання і перетворення дійсності.

О. Полякова у своїх дослідженнях звертає увагу на той факт, що педагогічну творчість за об'єктивним змістом і значенням можна вважати процесами удосконалення, винаходів, відкриття чогось нового, незвичного, нестандартного [2, с. 34]. Удосконалення – це раціоналізаторський рівень, результат прояву мистецько-педагогічної майстерності вчителя музики, модернізація та адаптація відомих прийомів і методів роботи до конкретних умов. Художньо-педагогічні винаходи – це перетворення, конструювання окремих елементів музично-педагогічних систем: цілей, принципів, засобів, методів, умов мистецького навчання і виховання (наприклад, гуманістична, особистісно-орієнтована, діалогічна педагогічні технології тощо). Відкриття – це найбільш значні новаторські мистецько-педагогічні рішення, що дозволяють реалізувати нові можливості вдосконалення педагогічної діяльності, а також суб'єктів музичного навчання.

На наш погляд, педагогічна творчість учителя музики в процесі виконавсько-інструментальної діяльності передбачає:

1) самостійність та ініціативу в підході до вивчення музично-історичних, музично-теоретичних, інтерпретаційних, методичних проблем, набуття фахових, музикознавчих, виконавських умінь і навичок. Згідно мистецько-освітньому стандарту, вчителі музики повинні мати уявлення про ідейно-естетичні погляди представників різних композиторських і виконавських

шкіл, розвиток художніх стилів та основних музичних жанрів, форм тощо, а також уміти віддзеркалити ці знання під час інтерпретації музичних творів,;

2) прояв фантазії та уяви в музично-виконавській, музикознавчій музично-педагогічній навчальній і практичній діяльності. Фахівці в галузі музичної освіти повинні знати особливості роботи над звуком, ритмом, динамікою в інструментальних творах різного стилю, жанру, форми і вміти використовувати набуті знання в процесі художньо-педагогічного аналізу музичного твору з орієнтацією на конкретний вік учнів. Учитель музики повинен володіти імпрровізаційними навичками, сформованість яких зумовлена наявністю ґрунтовних фахових знань та інтуїції;

3) реалізацію вольових якостей при втіленні творчих задумів під час виконавсько-інструментальної діяльності, ефективне використання власного інтерпретаційного досвіду в нових умовах. У якості параметрів оцінки музично-інтерпретаційної творчості можна виокремити:

- ступінь усвідомленості інтерпретаційного задуму. Мова йде про самостійність задуму і його логічність (змістовний бік творчості);

- винахідливість, оригінальність, індивідуальність у виборі засобів виконавсько-інструментального втілення. Тут важлива роль належить нестандартності, нетрадиційності, але бажано, щоб вони були аргументованими;

- художність утілення інтерпретаційного задуму, перш за все, з точки зору концентрованості вираження основної думки (символіка, гіперболізація, метафоричність тощо);

4) наявність сформованих умінь оперувати набутим обсягом теоретичної інформації та практичних навичок, а також досвіду інтерпретації музичних творів у процесі музично-педагогічної діяльності. При цьому творчість – це не зовні активна демонстрація музично-інструментального виконавства, а глибинне прагнення особистості до самовираження і самовизначення – через мистецтво;

5) існування потреби до безперервного оновлення і збагачення багажу музично-інтерпретаційних знань, умінь і навичок у зв'язку з інверсійністю соціально-естетичних і соціально-педагогічних завдань, а також до виконавсько-інструментального самовдосконалення та самоосвіти;

6) наявність здатності до рефлексивної оцінки власної виконавсько-інструментальної діяльності та її результатів, до формування індивідуального стилю фахових музично-інтерпретаційних дій. Учитель музики повинен мати досвід аналізу і самоаналізу музично-педагогічної діяльності в школі, організації музичного навчання учнів різних вікових груп, у тому числі під час використання таких форм роботи, які пов'язані з інтерпретацією інструментальних творів;

7) сформованість внутрішньої установки на перетворення музично-інструментального процесу з метою оптимізації позитивних впливів на дітей і юнацтво під час музичного навчання і виховання.

Література

1. Коджаспирова Г. М. Педагогический словарь : для студ. высш. и сред. лед. учеб. заведений / Г. М. Коджаспирова, А. Ю. Коджаспиров. – М. : Академия, 2000. – 176 с.

2. Полякова Е. С. Психологические основы музыкально-педагогической деятельности : монография / Е. С. Полякова. – 2-е изд., испр. – Минск : БГПУ, 2005. – 195 с.

ПРОФЕССИОНАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКАЯ НАПРАВЛЕННОСТЬ ФОРТЕПИАННОЙ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ УЧИТЕЛЕЙ МУЗЫКИ ДЛЯ РАБОТЫ В КИТАЕ

Чжоу Е

Университет Ушинского, Украина-Китай

Фортепианная подготовка будущего учителя музыки является многофункциональной и разноректорной. Об этом пишут многие ученые, в частности, Г. Падалка, О. Щолокова, Н. Мозгалева, Е. Реброва, Ван Бин, Фу Сяоцин, Цзяо Ин и многие другие.

Профессия учителя музыкальной культуры предполагает профессионально-педагогическую направленность фортепианной подготовки как целостного образования. В широком смысле слова такая направленность понимается как процесс и результат освоения игры на фортепиано с целью решения конкретных педагогических задач художественно-эстетического воспитания и развития, а также музыкального обучения школьников. Эти задачи и определяют вектора фортепианной подготовки.